

Soortgericht onderzoek

Numansdorp – Middelsluissedijk WZ 3

Datum	29-10-2021
Auteur	T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever	Hanse Staalbouw
Rapport code	SO20065v01
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2021. Soortgericht onderzoek. Numansdorp, Middelsluissedijk WZ 3, fase II Rapportcode: SO20065v01. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2021.

Inhoudsopgave

1 Aanleiding.....	3
2 Doel.....	3
3 Plangebied & ontwikkeling.....	4
3.1 Huidige situatie.....	4
3.2 Geplande ontwikkeling.....	4
3.3 Toekomstige situatie.....	4
4 Onderzoeksopzet.....	6
4.1 Methodiek.....	6
4.2 Volledigheid onderzoek.....	7
5 Resultaten.....	8
5.1 Huismusonderzoek.....	8
5.2 Gierzwaluwonderzoek.....	8
5.3 Vleermuisonderzoek.....	9
6 Effectbeoordeling.....	11
6.1 Huismussen.....	11
6.2 Gierzwaluw.....	11
6.3 Vleermuizen.....	11
7 Conclusie & aanbevelingen.....	12
7.1 Conclusies.....	12
7.2 Aanbevelingen.....	12
Bronvermelding.....	13
Bijlage I.....	14

1 Aanleiding

Hanse Staalbouw heeft Breur Ecologie & Onderzoek verzocht om soortgericht onderzoek uit te voeren aan de Middelsluissedijk WZ 3 te Numansdorp. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de voorgenomen werkzaamheden in het kader van sloop en nieuwbouw. De huidige bebouwing biedt echter potentie voor verblijfplaatsen/nesten van de huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Het advies voor nader onderzoek naar deze soortgroepen kwam voort uit een ecologische quickscan welke in 2020 is uitgevoerd door Breur Ecologie & Onderzoek¹. Dit soortgericht onderzoek geeft uitsluitsel of het plangebied inderdaad een functie vervult voor deze soorten, en zo ja, welke vervolgstappen genomen dienen te worden.

2 Doel

Het doel van dit soortgericht onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Zijn de huismus, gierzwaluw of vleermuizen aanwezig in het plangebied?
- Welke functie vervult het plangebied voor deze beschermde soorten?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Welke vervolgstappen dienen genomen te worden?

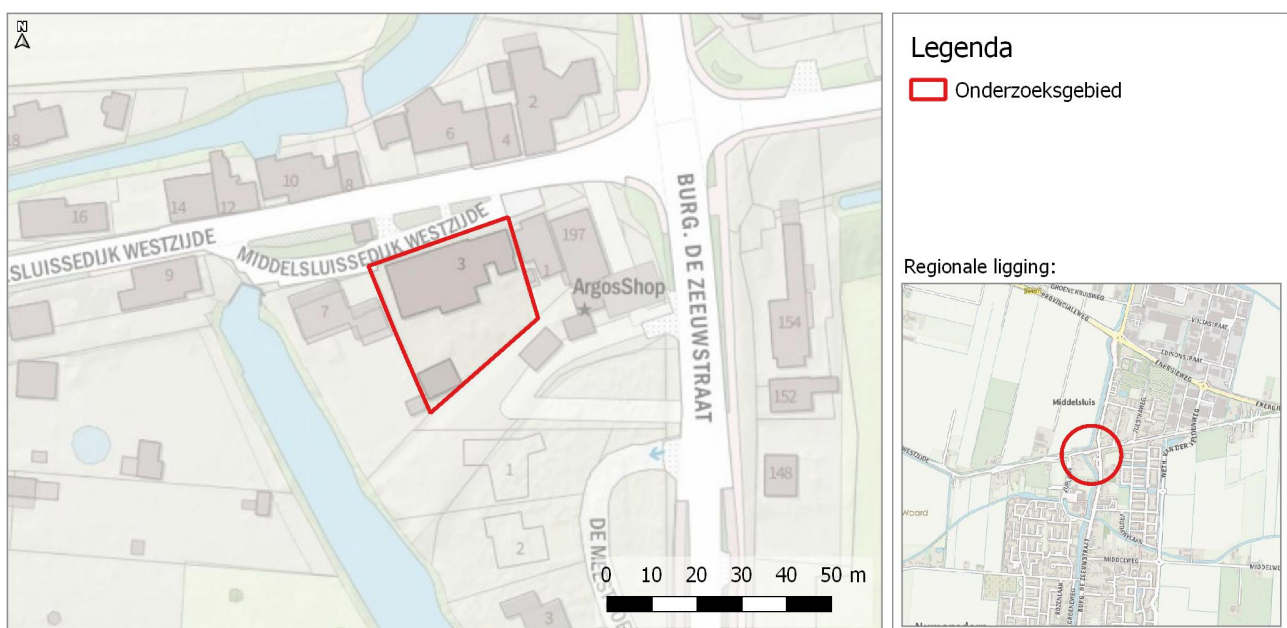
¹ Breur, T.D. 2020. Quickscan ecologie. Numansdorp, Middelsluissedijk WZ 3. Rapportcode: QS20041v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

3 Plangebied & ontwikkeling

3.1 Huidige situatie

Het plangebied betreft een perceel aan de Middelsluissedijk Westzijde 3 te Numansdorp, gemeente Hoeksche Waard. Op het terrein bevindt zich een oude boerderij met woning (bouwjaar 1922²). De gevels van deze gebouwen zijn opgebouwd uit baksteen (deels gestuct) en het schuine zadeldak is voorzien van dakpannen. Het boerderijgebouw is in gebruik als opslagloods, in het geveloppervlak bevinden zich diverse houten luiken. Aan de zuidzijde van het terrein bevindt zich een bijgebouw in de vorm van een houten schuur.

Het groen op het terrein bestaat uit enkele bomen (berk, hazelaar en prunus) en struiken (kornoelje en sierheesters). Ter plaatse van de scheiding van de boerderij en de woning is een groot deel van de gevel overgroeid met klimop en oosterse wingerd. Op het terrein is geen open water aanwezig.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is aangegeven rechtsonder in de rode cirkel.

3.2 Geplande ontwikkeling

De boerderij met het aangebouwde woonhuis zal worden gesloopt, op deze plaats zal een nieuw gebouw worden gerealiseerd in ongeveer dezelfde contouren als de huidige bebouwing. De houten schuur aan de zuidzijde van het terrein blijft behouden.

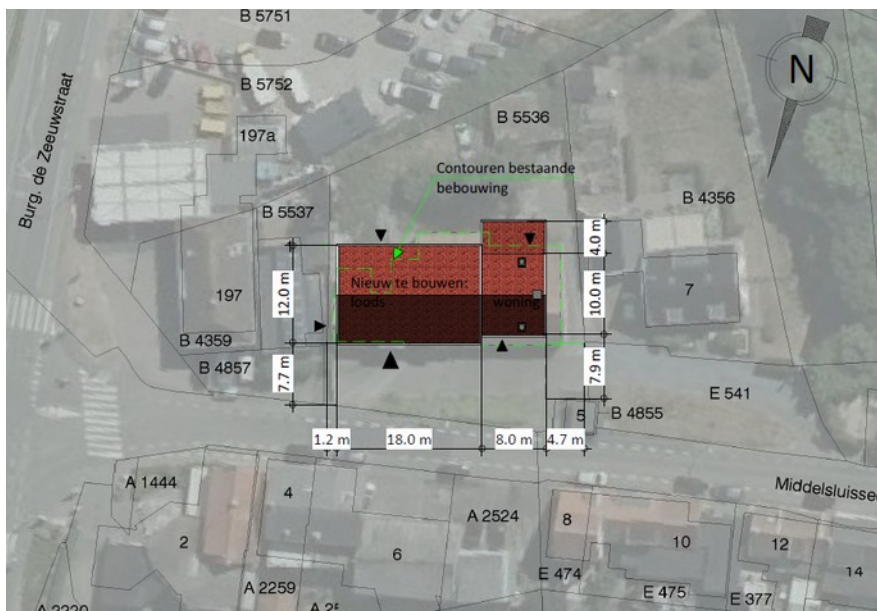
3.3 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zijn de boerderij en het woonhuis vervangen door nieuwbouw.

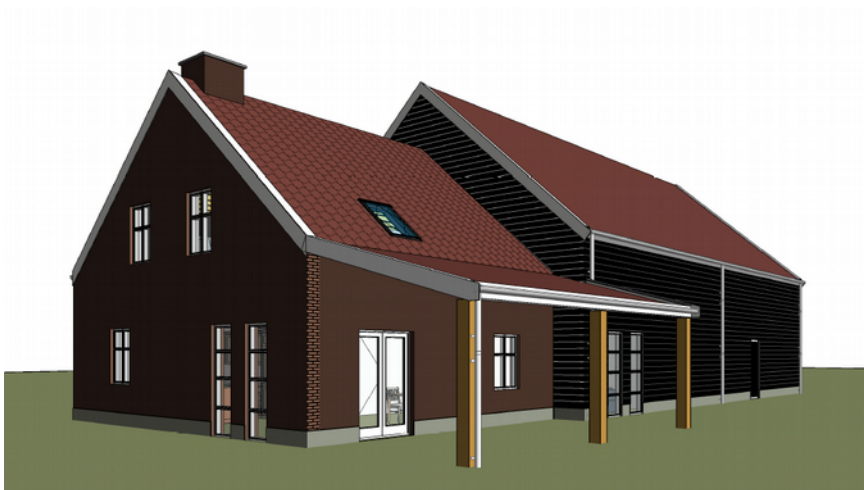
3.4 Planning

Een exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

² <https://bagviewer.kadaster.nl>

Afbeelding 2: Impressie toekomstige inrichting. Bron: Hanse Staalbouw

Afbeelding 3: Impressie toekomstige bebouwing. Bron: Hanse Staalbouw

4 Onderzoeksopzet

4.1 Methodiek

Uitgangspunt voor het huismusonderzoek is het BIJ12 Kennisdocument Huismus, Versie 1.0, juli 2017. Uitgangspunt voor het gierzwaluwonderzoek is het BIJ12 Kennisdocument Gierzwaluw Versie 1.0, juli 2017. Uitgangspunt voor het vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol 2021. Op basis van deze documenten is de volgende onderzoeksinspanning bepaald:

Type onderzoek	Datum	Tijd begin	Tijd eind	Onderzoeker	Temp (°C)	Wind	Bewolking	Neerslag
Huismus	01-04-21	7:45	9:45	T. D. Breur	10-13	NO3	0/8	geen
Gierzwaluw & vleermuizen	10-05-21	20:50	23:45	T.D. Breur	16-14	NO1	8/8	geen
Vleermuizen	11-5-21	4:00	6:00	T.D. Breur	12	ZO1	2/8	geen
Huismus	11-5-21	6:00	8:00	T.D. Breur	12-13	Z1	2/8	geen
Gierzwaluw & vleermuizen	1-6-21	21:00	0:00	T.D. Breur	23-17	O2	0/8	geen
Gierzwaluw & vleermuizen	15-6-21	21:00	0:10	T.D. Breur	21-16	NO2	2/8	geen
Gierzwaluw & vleermuizen	6-7-21	21:00	0:10	T.D. Breur	17	ZW4-3	1/8	geen
Vleermuizen	7-7-21	3:20	5:35	T.D. Breur	14	Z2	3/8	geen
Vleermuizen	19-8-21	23:00	1:00	T.D. Breur	15	W2	2/8	geen
Vleermuizen	17-9-21	0:00	2:00	T.D. Breur	14	NW1	3/8	geen

Tabel 1: Overzicht van de veldbezoeken en weersomstandigheden.

Ten aanzien van vleermuis voorjaarsonderzoek geldt dat het gebouw niet met één persoon volledig is te overzien. Hierom is er voor gekozen om dubbele rondes uit te voeren in deze voorjaarsperiode. De helft van deze rondes richtten zich op de straatzijde van het gebouw, de andere helft op de achtertuinzijde. Uiteraard is er tijdens iedere ronde ook aandacht geweest voor het gehele plangebied en de omgeving, alleen tijdens belangrijke in- en uitvliegmomenten rondom de schemering heeft men zich strikt gefocust op het te onderzoeken gebouwdeel. Zodoende zijn beide gebouwdelen volledig protocollair onderzocht.

Er zijn in totaal 4 avondrondes en 2 ochtendrondes uitgevoerd voor vleermuizen in het voorjaar. Dit heeft als voordeel (tegenover 2 avonden en 1 ochtend met 2 personen) dat de kans groter om verschillende verblijfplaatsen en kraamlocaties waar te nemen, aangezien vleermuizen vaak verhuizen. Een ander voordeel is dat er een extra avond ook op gierzwaluwen gelet kan worden.

Er is bij het vleermuisonderzoek gebruik gemaakt van een Pettersson D240x en een D100 Batdetector, een Zoom H1 geluidsrecorder en een Fenix FD40 zaklamp (focusseerbaar, 1000 lumen).

4.2 Volledigheid onderzoek

Het gehele onderzoek is uitgevoerd conform de condities en methodiek van de meest actuele kennisdocumenten en inventarisatieprotocollen. De onderzoekers voldoen aan de definitie van deskundig ecooloog zoals bepaald door de Rijksdienst voor ondernemend Nederland³. Hiermee is voldaan aan de de benodigde onderzoeksinspanning.

³ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

5 Resultaten

5.1 Huismusonderzoek

In het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn geen huismussen waargenomen. Nesten van deze soort worden in het plangebied daarom als afwezig worden beschouwd.

5.2 Gierzwaluwonderzoek

In het plangebied is één nest van de gierzwaluw aangetroffen: aan de achterzijde van het woonhuis, onder scheve dakpan nabij de nok van het dak (zie Afb. 5). In de omgeving van het plangebied is één ander bezet nest aangetroffen en één waarschijnlijke nestplaats. Deze waarschijnlijke nestplaats is gebaseerd op broedverdacht gedrag van gierzwaluwen bij een huis direct ten noorden van het plangebied. Omdat de primaire onderzoeks aandacht uitging naar het plangebied zijn nesten in de omgeving niet volledig in kaart gebracht, tevens is er – behalve het plangebied – geen privé terrein betreden, waardoor er niet volledig zicht was op alle mogelijke nestplaatsen in de omgeving. Er wordt er vanuit gegaan dat er zich nog enkele nesten (1-3) in de omgeving van het plangebied bevinden (op basis van zwermende dieren).

Afbeelding 4: Nesten van gierzwaluw en huiszwaluw in en om het plangebied.

Afbeelding 5: Locatie van het gierzwaluw nest onder de dakpan aan de achterzijde van het woonhuis.

5.3 Vleermuisonderzoek

In en om het plangebied zijn 2 soorten vleermuizen waargenomen:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis

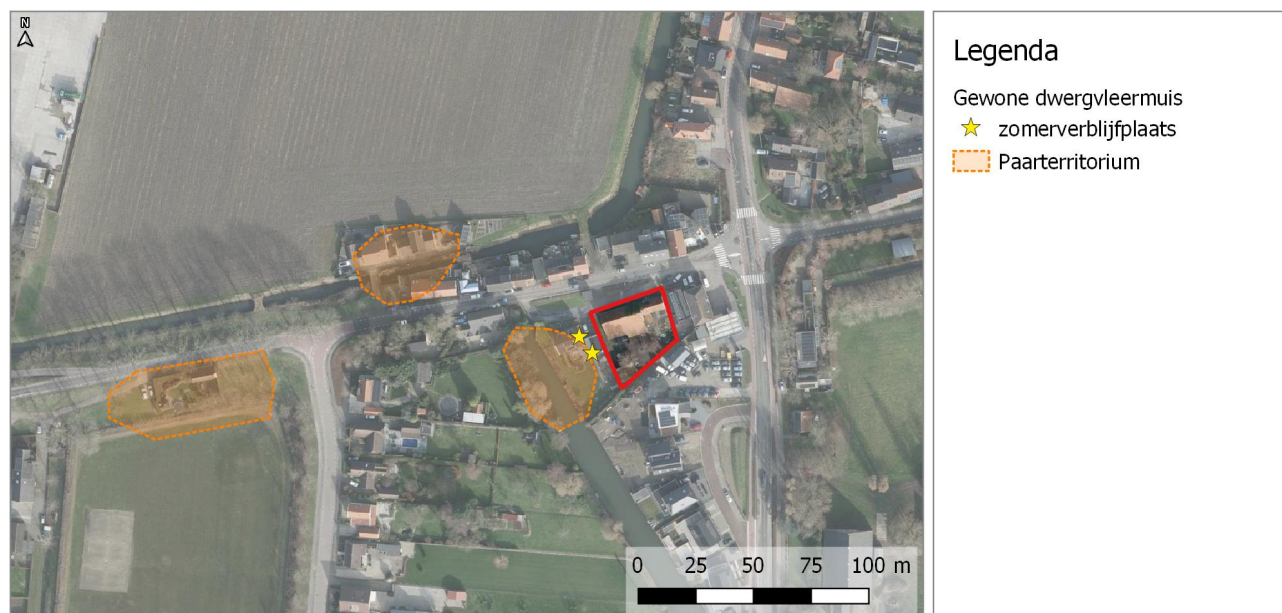
In het plangebied zijn geen vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen. In het woonhuis direct ten westen van het plangebied bevinden zich wel twee vleermuisverblijfplaatsen waar zowel de gewone- als de ruige dwergvleermuis verblijven. Deze verblijfplaatsen bevinden zich beiden achter een kier onder een stalen dakstrip. In beide verblijfplaatsen verblijven afwisselend 2-5 dieren, de hoogst gelegen verblijfplaats wordt tevens gebruikt door een ruige dwergvleermuis om te baltsen.

Afbeelding 6: De twee verblijfplaatsen van dwergvleermuizen naast het plangebied.

Van de gewone dwergvleermuis zijn er tevens drie paarterritoria vastgesteld, allen buiten het plangebied. Het paarterritorium direct naast het plangebied behoort hoogstwaarschijnlijk toe tot een dier wat in het huis naast het plangebied verblijft.

Hoewel er met enige regelmaat dwergvleermuizen zijn waargenomen in het plangebied vertoonden geen van deze dieren binding met de bebouwing in het plangebied. Verblijfplaatsen binnen de begrenzing van het plangebied zijn niet aanwezig en het plangebied vervult evenmin een essentiële functie als vliegroute of foerageergebied.

Afbeelding 7: Verblijfplaatsen en functies van gewone dwergvleermuizen rondom het plangebied.

Afbeelding 8: Verblijfplaatsen en functies van ruige dwergvleermuizen rondom het plangebied.

6 Effectbeoordeling

6.1 Huismussen

Het plangebied vervult geen functie voor de huismus. De geplande ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soort.

6.2 Gierzwaluw

In het plangebied bevinden zich 1 nest van de gierzwaluw. Dit nest zal verdwijnen door de geplande sloop van het gebouw. Dit leidt tot de volgende overtreding van de Wet natuurbescherming (zie Bijlage I):

Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb

- Art 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

6.3 Vleermuizen

Het plangebied vervult geen functie voor vleermuizen. Verblijfplaatsen of andere essentiële functies (vliegroute of foerageergebied) zijn niet aanwezig binnen de begrenzing van het plangebied. Verblijfplaatsen die in de omgeving van het plangebied zijn aangetroffen blijven behouden en worden niet significant in functionaliteit aangetast. De geplande ontwikkeling leidt niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van vleermuizen.

7 Conclusie & aanbevelingen

7.1 Conclusies

De geplande ontwikkeling leidt tot negatief effect op:

- 1 nest van de gierzwaluw

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk.

7.2 Aanbevelingen

Er dient een ontheffing aangevraagd voor om de geplande ontwikkeling uit te kunnen voeren.

Om een ontheffing te verkrijgen zijn de volgende zaken van belang:

- Er dient een wettelijk belang ten grondslag te liggen aan de ontwikkeling.
- Er dient aannemelijk gemaakt te worden dat er geen andere reëel alternatief is waarbij negatieve effecten op beide soorten kunnen worden voorkomen.
- Er dient een pakket aan mitigerende maatregelen genomen te worden om negatief effect op de gierzwaluwen zoveel mogelijk te voorkomen en te verminderen. Hierbij valt grofweg te denken aan:
 - Het werken buiten de nestperiode (buiten de periode april t/m augustus)
 - Zorgen voor tijdelijke alternatieve nestplaatsen voor gierzwaluwen.
 - Zorgen voor permanente voorzieningen voor gierzwaluwen in de nieuwbouw woning.

Bronvermelding

Breur, T.D. 2020. Quicksan ecologie. Numansdorp, Middelsluissedijk WZ 3. Rapportcode: QS20041v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht
Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.
Netwerk Groene Bureaus, Vleermuisprotocol 2021

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Overig:

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>

Bijlage I

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming (Wnb) per beschermingscategorie.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.